

Bildande av naturreservatet Åbylund i Sala kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Åbylund.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 2).

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. avverka, gallra, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd, eller på annat sätt skada eller flytta levande eller döda träd och buskar,
2. bedriva verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (t.ex. att gräva, spränga, schakta, plöja, borra, dämna, nydika, rensa dike, utfylla, tippa, anordna upplag, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning),
3. uppföra byggnad eller annan anläggning (t.ex. vindkraftverk, mast, spång, mark- eller luftledning, stängsel eller annan hägnad),

4. anlägga väg, stig, led, campingplats eller uppställningsplats för fordon, släp, båtar eller andra farkoster,
5. framföra motordrivet fordon,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
7. utfodra vilt,
8. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

9. utföra prospektering eller geovetenskaplig provtagning såsom stenknackning, jordborrning, ytbergsprovtagning eller kärnborrning,
10. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser i terrängen,
2. iordningställande och underhåll av informationstavlor och stigar,
3. skötselåtgärder såsom luckhuggning, friställning, ringbarkning eller randbarkning, samt röjning eller markstörning i syfte att gynna värdefulla trädindivider eller skyddsvärda arter,
4. extensivt skogsbete och åtgärder kopplade till detta, exempelvis stängsling,
5. åtgärder för att begränsa angrepp av granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare som utgör ett hot mot områdets kontinuitetsberoende naturvärden, såsom fällor, barkning eller rotkapning av vindfällda träd eller fällande av döda eller döende träd som nyttjas som yngelsubstrat av granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare,
6. bekämpning av invasiva eller främmande arter,
7. dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna, naturvårdande åtgärder och åtgärder för friluftslivet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fasta naturföremål såsom berghällar och stenblock,
2. bryta kvistar, fälla eller skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka, gräva upp eller skada svampar, lavar, mossor, örter eller andra växter, med undantag för plockning av enstaka exemplar. Bär och matsvamp får plockas för husbehov,
4. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur, med undantag för håvning eller plockning av enstaka individer för artbestämning, som får avlivas och tas med ut ur naturreservatet,
5. framföra och ställa upp motordrivet fordon och släp,

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår,
7. utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

1. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som har stöd av B-föreskrifterna,
2. att bedriva jakt inom ramen för jaktlagstiftningen, samt framföra motordrivet mindre fordon i terrängen för uttransport av fälld björn, älg, hjort eller vildsvin, förutsatt att detta kan ske utan markskador,
3. jakträttsinnehavare att sätta upp snitslar fram till och markera jaktpass. Jaktpass och markeringar som inte längre används ska tas bort,
4. jakträttsinnehavare att kvista eller röja sly upp till 8 cm i diameter i marknivå för underhåll av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
5. att markägaren, eller den markägaren uppdrar åt, bekämpar invasiva eller främmande arter efter samråd med naturreservatsförvaltaren,

6. mineralutvinning som sker under jord och därmed sammanhängande följdverksamheter under förutsättning att andra erforderliga tillstånd lämnats. Undantaget förutsätter att syftet med naturreservatet tillgodoses.
7. att utföra åtgärder som erhållit tillstånd från Länsstyrelsen i enlighet med A- eller C- föreskrifterna,

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna under C, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer i området, såsom kalkbarrskog, äldre barrblandskog och sumpskog, samt dess ekosystem och biologiska mångfald,
- gynna arter knutna till naturtypen kalkbarrskog genom att skapa förutsättningar så att de kan fortleva i området på lång sikt.

Syftet ska nås genom att:

- områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering,
- skötselåtgärder genomförs för att gynna områdets kalkpräglade flora, till exempel röjning, ringbarkning och fällning av enstaka träd, samt om möjligt extensivt skogsbete,
- delar av området lämnas huvudsakligen för fri utveckling.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Åbylund
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	2 km norr om Saladamm
Mittkoordinater	6653118 591104 (Sweref 99 TM)
Fastigheter	del av Sala Skälby 4:22
Ägandeförhållanden	privat markägare
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	2 hektar, varav produktiv skogsmark 2 hektar

Beskrivning av området

Åbylund är ett litet naturreservat med kalkbarrskog beläget cirka två kilometer norr om Saladamm. Trädskiktet domineras av gammal tallskog med skiftande inblandning av gran på kalkpåverkad moränmark. Skogen är tämligen svagt skiktad och ljusöppen men övergår i de södra delarna till mer sluten lövrik barrsumpskog. Terrängen är småkuperad med växlingar mellan sänkor, höjdparter och flacka markavsnitt. Förekomsten av kalkhaltig mark och äldre barrskog skapar förutsättningar för en ovanlig och artrik naturtyp. Större delen av området har en kalkgynnad flora med inslag av arter såsom backskafting, lundstarr, vårärt och blåsippa. Området hyser även en rad ovanliga och kalkgynnade marksvampar.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Området utgörs i sin helhet av gammal barrskog med höga naturvärden. Värdena är främst knutna de gamla barrträden med en beståndsålder kring 110-130 år, en skoglig kontinuitet av tall och gran samt de kalkrika markförhållandena. Skogsmiljöerna har under sen tid inte påverkats av något omfattande skogsbruk eller annan exploatering. Detta har lett till att skogarna har behållit och kunnat utveckla strukturer och påverkas av naturliga processer som återfinns i naturskogar såsom olikåldrighet, viss flerskiktning och gamla träd. Inslaget av död ved är sparsamt men spritt över hela området.

Större delen av området utgörs av skogstypen kalkbarrskog, en botaniskt mycket intressant naturtyp med en kalkgynnad och ofta örtrik flora. Spridda i området finner man dessa rikare stråk där markskiktet domineras av ört- och gräsrik vegetation med arter som blåsippa, kransmossa och lundstarr. Kalkbarrskogar är regionalt mycket ovanliga och förekommer i länet framför allt kring Sala. Även internationellt är skogstypen ovanlig och Sverige har ett speciellt ansvar för den och dess stora mångfald av arter som är knuten till skogstypen. Kombinationen av kalkrika markförhållanden och skog med lång trädkontinuitet gör att området hyser en rad ovanliga marksvampar. I området är det framför allt olika svampar inom släktet spindlingar (*cortinarius*) som är funna. Kalkbarrskogen med sin särpräglade flora är ett mycket högt prioriterat bevarandevärde.

Området ligger inom en skoglig värdetrakt för barrskog, benämnd Hallarsbo-Sala barrskogar, i den handlingsplan för grön infrastruktur som tagits fram för Västmanland län under år 2019. Bildandet av naturreservatet inom värdetrakten tillsammans med närheten till andra naturreservat (Hillingsberget och Lungdals rikkärr) stärker bevarandevärdet och naturvårdsnyttan.

De ovan beskrivna bevarandevärdena skulle påverkas negativt och endast ha begränsad möjlighet att finnas kvar om skogsbruksåtgärder eller annan exploaterande verksamhet bedrevs i området.

Länsstyrelsens bedömning

Motiv till naturreservat

Skogsområdet vid Åbylund är en mycket värdefull naturmiljö med stor betydelse för den biologiska mångfalden. Skogen är gammal och genom kalkinslaget har skogen i området mycket höga naturvärden som är knutna till barrskog på kalkrik mark. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, exploatering, eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas. Utifrån detta har naturreservat bedömts vara den lämpligaste skyddsformen.

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen har bedömt att det är ett angeläget allmänt intresse att det här berörda området långsiktigt bevaras och skyddas, med dess arter och livsmiljöer.

För att dessa intressen ska kunna säkerställas måste inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden införas. Rätt att vidta vissa skötselåtgärder krävs också för att naturvärdena ska kunna säkras långsiktigt. Länsstyrelsen kan endast åstadkomma detta genom en reservatsbildning.

Agenda 2030 och miljö kvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, Agenda 2030, samt är en del av uppfyllandet av de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen, *Levande skogar*, och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Bildandet av naturreservat inverkar på flera ekosystemtjänster. Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänster som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald och störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster som är kopplade till skogsbruk.

Intresseprövning

Att bevara det här berörda området, med ingående arter och miljöer, utgör ett angeläget allmänt intresse som motiverar en inskränkning i den enskildes förfoganderätt. Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

De föreskrifter som omfattas av kravet på konsekvensutredning har bedömts få så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att Länsstyrelsen, i enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredningar vid regelgivning, bedömt att det saknats skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Andra sakförhållanden

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdet, och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Området berörs av ett undersökningstillstånd; Jugansbo nr 1008 (diarienummer: BS 200-356-2020), som innehas av Boliden Mineral AB och är giltigt till 2026-11-04. Prospektering är inte förbjudet inom naturreservatet men kräver tillstånd från Länsstyrelsen.

Redogörelse för ärendet

Ärendets gång

Skogsområdet kring Åbylund inventerades på naturvärden under åren 2016 och 2018. Resultaten visade att större delen av området utgjordes av skog med höga naturvärden, framför allt av skogstypen kalkbarrskog, en prioriterad skogstyp för formellt skydd. I och med detta tog Länsstyrelsen kontakt med de berörda markägarna och inledde ett arbete med att skydda området som naturreservat.

Värderingar genomfördes under år 2019 och för den ena fastigheten, som omfattas av detta beslut, kunde en överenskommelse om intrångsersättning slutas under år 2021. Diskussioner om reservatsbildning och ersättning fortsatte med ägaren till den andra fastigheten men någon överenskommelse om ersättning kunde aldrig slutas så Länsstyrelsen avbröt förhandlingen för den delen under år 2024.

Samråd

Samråd har enligt 25, 25 a resp. 25 b § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Sala kommun, Skogsstyrelsen resp. Sveriges geologiska undersökning, samt enligt 26 § nämnda förordning med Naturvårdsverket.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, i enlighet med 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslaget till beslut om bildande av naturreservatet Åbylund. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till ett flertal berörda myndigheter och organisationer.

Remissyttranden samt Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Yttranden har inkommit från Sala kommun, Västmanlands orienteringsförbund, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning.

Både Sala kommun och Västmanlands orienteringsförbund har meddelat att det inte har något att erinra mot bildande av naturreservatet. Skogsstyrelsen har meddelat att de ser positivt på

att naturvärdena i området skyddas långsiktigt och har inget att invända mot att reservatet bildas.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avråder från bildande av naturreservatet då det sammanfaller med ett aktivt område för prospektering (undersökningstillstånd). Om Länsstyrelsen ändå avser fatta beslut om bildande av naturreservat har SGU meddelat att det vill att det i beslutet läggs till ett undantag från föreskrifterna för undersökningsarbeten enligt gällande minerallagstiftning samt ett undantag från föreskrifterna för mineralutvinning som sker under jord och därmed sammanhängande följdverksamheter under förutsättning att andra erforderliga tillstånd lämnats.

Därutöver har SGU meddelat att de vill ha ett generellt undantag från föreskrifterna för myndigheten att bedriva karteringsverksamhet av områdets berggrund, jordarter och grundvatten. Kartläggning av berggrunden kan inkludera provtagning och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar.

Länsstyrelsen anser inte att ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (Jugansbo nr 1008) som omfattar ett 5500 hektar stort område är ett tillräckligt starkt skäl för att avstå bildandet av ett naturreservat på endast två hektar. Innehavaren av undersökningstillståndet har därutöver inte yttrat sig eller framfört att aktuellt område skulle vara särskilt intressant i samband med remissen. Vidare anser Länsstyrelsen att det inte kan införas ett generellt undantag från föreskrifterna för undersökningsarbeten enligt gällande minerallagstiftning då det skulle kunna strida mot syftet med naturreservatet. Prospektering och andra undersökningsarbeten är sedan tidigare inte förbjudet inom naturreservatet utan omfattas av tillståndsplikt. Prövning av eventuella åtgärder ska därmed göras när det blir aktuellt i det enskilda fallet. Länsstyrelsen har beaktat SGU:s synpunkt om undantag för mineralutvinning och infört ett sådant undantag från föreskrifterna.

Kring SGU:s synpunkt om ett generellt undantag från föreskrifterna för myndigheten att bedriva karteringsverksamhet av områdets berggrund, jordarter och grundvatten anser Länsstyrelsen att det inte kan införas ett sådant undantag då det skulle kunna strida mot syftet med naturreservatet. Utifrån SGU:s beskrivning är det svårt att göra en bedömning ifall kartläggningsåtgärder omfattas av föreskrifterna i naturreservatet. För att förenkla och tydliggöra eventuell handläggning har Länsstyrelsen lagt till en skrivning under

A-föreskrift, punkt 9 som tydliggör att även geologiska kartläggning omfattas av tillståndsplikt. Prövning av ifall eventuella åtgärder omfattas av tillståndsplikt får därmed göras när det blir aktuellt i det enskilda fallet.

Utöver de justeringar som gjorts med anledning av inkomna remissyttranden har Länsstyrelsen även genomfört några mindre redaktionella ändringar i beslutshandlingarna efter remissförfarandet.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken, under vissa förutsättningar, meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett naturreservat. Kontakta Länsstyrelsen för mer information.

Annan lagstiftning

Inom naturreservatet gäller även annan lagstiftning, till exempel bestämmelser om terrängkörning, artskydd och fornlämningar. Den som vill genomföra en åtgärd inom området kan behöva tillstånd eller dispens med anledning av dessa bestämmelser. Kontakt bör tas med Länsstyrelsen innan en åtgärd genomförs.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning (Sala Allehanda) samt i Västmanlands läns författningssamling i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Beslutet i sin helhet finns tillgängligt hos Länsstyrelsen, Västra Ringvägen 1, Västerås och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Acko Ankarberg Johansson med naturvårdshandläggare Jacob Rudhe som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Stefan Renlund, enhetschef Mårten Berglind och chefsjurist Louise Klofelt medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med kartbilaga
3. Överklagandehänvisning

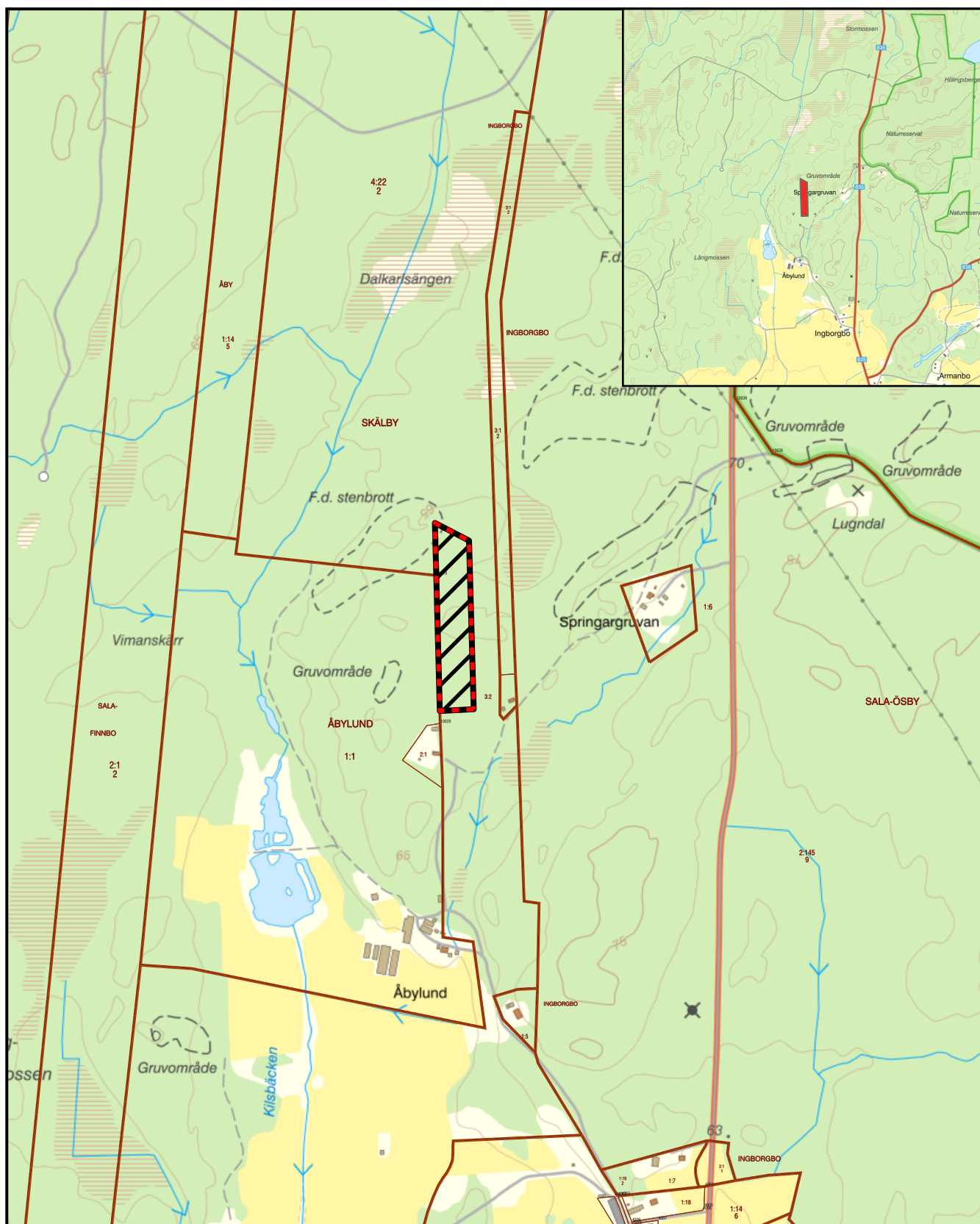

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Beslutskarta

Bilaga 1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Åbylund
Diarienummer:
2329-2018, 2026-08-17

Naturreservat Åbylund

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Skötselplan för naturreservatet Åbylund i Sala kommun

Tjockfotad fingersvamp (*Ramaria flavescent*). Fotograf: Tommy Pettersson

Innehåll

BESKRIVNINGSDDEL	3
Syftet med naturreservatet.....	3
Uppgifter om naturreservatet	3
Beskrivning av området	3
Topografi, geologi och hydrologi.....	4
Mark- och vattenanvändning.....	4
Biologiska bevarandevärden	5
Kultuhistoriska bevarandevärden	6
Intressen för friluftsliv.....	7
PLANDEL.....	8
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	8
Kalkrik barrblandskog, 1,5 ha	8
Lövrik barrsumpskog, 0,5 ha.....	10
Friluftsliv	11
Invasiva främmande arter.....	11
Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare.....	11
Uppföljning och tillsyn.....	12
Uppföljning av skötselåtgärder	12
Uppföljning av bevarandemål	12
Tillsyn	12
Kostnader och finansiering.....	12
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	12
Referenser	13
Övriga källor	13
Bilaga	13

BESKRIVNINGSDDEL

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer i området, såsom kalkbarrskog, äldre barrblandskog och sumpskog, samt dess ekosystem och biologiska mångfald,
- gynna arter knutna till naturtypen kalkbarrskog genom att skapa förutsättningar så att de kan fortleva i området på lång sikt.

Syftet ska nås genom att:

- områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och annan exploatering,
- skötselåtgärder genomförs för att gynna områdets kalkpräglade flora, till exempel röjning, ringbarkning och fällning av enstaka träd, samt om möjligt extensivt skogsbete,
- delar av området lämnas huvudsakligen för fri utveckling.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Åbylund
Kommun	Sala
Lägesbeskrivning	ca 2 km N om Saladamm
Mittkoordinater	6653118 591104 (Sweref 99 TM)
Fastigheter	del av Sala Skälby 4:22
Ägandeförhållanden	privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Areal	ca 2 ha, varav produktiv skogsmark ca 2 ha

Beskrivning av området

Åbylund är ett litet naturreservat med kalkbarrskog beläget cirka två kilometer norr om Saladamm. Trädskiktet domineras av gammal tallskog med skiftande inblandning av gran på kalkpåverkad moränmark. Skogen är tämligen svagt skiktad och ljusöppen men övergår i de södra delarna till mer sluten sumpig lövrik barrskog. Terrängen är småkuperad med växlingar mellan sänkor, höjdparter och flacka markavsnitt. Förekomsten av kalkhaltig mark och äldre barrskog skapar förutsättningar för en ovanlig och artrik naturtyp. Större delen av området har en kalkgynnad flora med inslag av arter såsom backskafting, lundstarr, vårärt och blåsippa. Området hyser även en rad ovanliga och kalkgynnade marksvampar.

Topografi, geologi och hydrologi

Områdets kalkhaltiga markförhållanden beror på att berggrunden i stråk utgörs av kalksten och dolomit, bergarter som främst består av mineralet kalcit (kalciumkarbonat). Mineralet är relativt lättvittrat, vilket gör att jorden får en hög basmättnadsgrad och ett förhöjt pH. Annars utgörs berggrunden huvudsakligen av sura metavulkaniter (gnejsiga bergarter) som i de norra delarna är utbildade som rena glimmerskiffer. Här finns även ett gammalt ställstensbrott där man historiskt bröt glimmerskiffer, kallad ställsten, som användes i silver- och kopparhyttor. Berggrunden överlagras mestadels av kalkhaltig morän, som dock på många håll är tunn och osammanhängande.

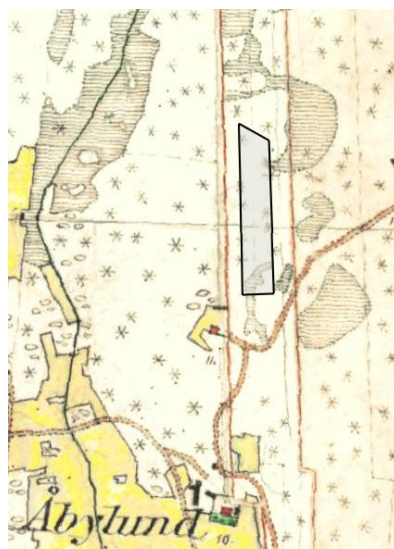
Markerna är huvudsakligen torra till friska men i de södra delarna finns en lövrik barrsumpskog, med periodvis stående vatten. Därutöver är vissa av gruvhålen periodvis vattenfyllda.

Mark- och vattenanvändning

Historisk markanvändning

Den historiska markanvändningen i området och på angränsande fastigheter har varit omfattande genom både sten- och malmbrytning samt uttag av virke. Som beskrivits i föregående stycke så bröts historiskt ställsten i den norra delen av området. Därutöver finns ett antal mindre gruvhål i den centrala delen av området. Det är svårt att göra en bedömning av trädskiktets kontinuitet inom hela området men stora delar har antagligen haft någon form av beskogning. Utifrån äldre kartmaterial har området alltid varit bedömt som skogsmark med barrträd, men antagligen var trädskiktet väldigt glest eller obefintligt kring gruvhål och stenbrottet.

Närheten till två torp, Springartorpet som senare blev gården Åbylund, och Åby soldattorp innebar även att skogarna nyttjades för uttag av virke för brännved och hägnads- och konstruktionsvirke. Det är även troligt att markerna nyttjades för utmarksbete.

Figur 1. Reservatsområdet markerat i grått med Häradsekonomiska kartan från 1905 i bakgrunden. © Lantmäteriet Historiska kartor.

Figur 2. Ett mindre gruvhål centralt i området.

Nuvarande mark- och vattenanvändning

Marken är idag i privatägo och har under de senaste årtiondena brukats relativt sparsamt. En sentida gallring är genomförd i delar av området och syns genom enstaka spridda stubbar och en förskjuten trädslagsfördelning från barrblandskog mot tallskog.

Biologiska bevarandevärden

Området utgörs i sin helhet av gammal barrskog med höga naturvärden. Värdena är främst knutna de gamla barrträden med en beståndsålder kring 110-130 år, en skoglig kontinuitet av gran och tall, samt de kalkrika markförhållandena. Skogsmiljöerna har under sen tid inte påverkats av något omfattande skogsbruk eller annan exploatering. Detta har lett till att skogarna har behållit strukturer och kunnat utveckla naturliga processer som återfinns i naturskogar såsom olikåldrighet, viss flerskiktning, och gamla träd. Inslaget av död ved är sparsamt men spritt över hela området.

Större delen av området utgörs av skogstypen kalkbarrskog, en botaniskt mycket intressant skogstyp med en kalkgynnad och ofta örtrik flora. Spridda i området finner man dessa rikare stråk där markskiktet domineras av ört- och gräsrik vegetation med arter som blåsippa, kransmossa och lundstarr. Kalkbarrskogar är ovanliga och förekommer i länet framför allt kring Sala. Även internationellt är skogstypen ovanlig och Sverige har ett speciellt ansvar för den och dess stora mångfald av arter som är knuten till

skogstypen. Kombinationen av kalkrika markförhållanden och skog med lång trädkontinuitet gör att området hyser en rad ovanliga marksvampar. Inom området är ett flertal ovanliga spindelskivlingar, vaxskivlingar och taggsvampar noterade.

Både områdets kalkberoende svampar och kärlväxter gynnas av tunna vegetations- och humustäcken genom olika störningsfaktorer såsom brand, skogsbete och andra verksamheter som minskar förnaansamlingen eller ger upphov till ett visst slitage. De kalkkrävande svamparna som förekommer i området är även beroende av trädkontinuitet vilket innebär att störningarna inte får bli för omfattande, så att trädskiktet tunnas ut alltför mycket. Alltför omfattande plockhuggningar som inte kombineras med ett efterföljande bete kan även riskera att leda till att en tät fältskiktsvegetation uppstår något som också missgynnar marksvamparna.

Tabell 1. Naturvårdsintressanta arter som har påträffats i reservatsområdet Åbylund. Kategorier för rödlistade arter (SLU Artdatabanken 2025): Starkt hotad; VU – Sårbar; NT – Nära hotad. §: fridlyst art. S: signalart enligt Skogsstyrelsen (2013). ma: mindre allmän-sällsynt art.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
KÄRLVÄXTER		
<i>Brachypodium pinnatum</i>	backskafting	ma
<i>Hepatica nobilis</i>	blåsippa	§
<i>Thelypteris palustris</i>	kärrbräken	ma
<i>Lathyrus vernus</i>	vårärt	NT
MOSSOR		
<i>Tortella tortuosa</i>	kruskalkmossa	ma
LAVAR		
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	ma
SVAMPAR		
<i>Cortinarius odorifer</i>	anisspindling	S
<i>Cortinarius percomis</i>	kryddspindling	NT
<i>Cortinarius muscivorus/russeoides</i>	odörspindling	NT/VU
<i>Hygrocybe conica</i>	toppvaxing	S
<i>Hygrophorus discoideus</i>	diskvaxskivling	S
<i>Ramaria flavescentes</i>	tjockfotad fingersvamp	NT
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svavelrisk	S
<i>Hydnellum peckii</i>	skarp dropptaggsvamp	NT
<i>Sarcodon imbricatus</i>	fjällig taggsvamp	NT

Kulturrehistoriska bevarandevärden

Delar av området är påverkat av äldre tiders brukande från både gruvdrift och ställstensbrytning. I den norra delen ingår en mindre del av ett stenbrott som är klassat som fornlämning (L2002:5185). Området består av gröpar och

skrotstenshögar. Här bröt man tidigare glimmerskiffer, som nyttjades som ställstenar i silver- och kopparhyttor. Hela området är cirka 275 x 100 meter stort och består av cirka 40 stenbrott och 50 skrotstenshögar och fortsätter norr om reservatsområdet. Ett tiotal av brotten är större, 15–40 meter och 4–7m djupa och oregelbundna och flankeras av de övriga mindre brotten. Både stenbrotten och skrotstenshögarna är idag starkt övermossade och övertorvade samt beskogade med gammal sluten barrskog. Därutöver finns ett antal mindre gruvhål i den centrala delen av området.

Figur 3. En mindre del av en fornlämning i form av ett stenbrott för ställsten finns i naturreservatets norra del.

Intressen för friluftsliv

Områdets intressen för friluftslivet utgörs huvudsakligen av dess naturlighet med svagt skiktade och ljusöppen gammal tallskog, en skogstyp som många människor uppskattar. Den speciella och relativt ovanliga naturtypen kalkbarrskog kan även inbjuda till naturstudier. Därutöver finns även ett visst intresse i områdets kulturlämningar.

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Kalkrik barrblandskog, 1,5 ha

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av gammal tallskog med skiftande inblandning av gran på kalkpåverkad moränmark med småskaliga växlingar mellan sänkor, höjdparter och flacka markavsnitt. Viss avverkning har skett i området och beståndet är tämligen svagt skiktat och ljusöppet. Död ved förekommer spritt men sparsamt, huvudsakligen i form vindfällda eller självgallrade lågor. Kalkförekomsten är tydlig nästan överallt genom den ört- och gräsrika vegetationen. I floran ingår flera kalkgynnade arter såsom backskafting, lundstarr, vårärt och blåsippa, den sistnämnda med rika förekomster. Området hyser en rad ovanliga och kalkgynnade marksvampar, bland annat diskvaxskivling, anisspindling och tjockfotad fingersvamp.

Figur 4. Skötselområdet utgörs av tallskog med viss inblandning av gammal gran. Underifrån kommer inväxande gran som på sikt kan påverka områdets nu ljusöppna och delvis luckiga karaktär.

Bevarandemål

Flerskiktad barrblandskog på kalkrik mark. Skogsbiotoperna har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla barrträd och innehåller såväl småluckiga som mer slutna delar. Markskiktet varierar med markens beskaffenhet och är i delar gräs- och örtrik. Området hyser en rik och särpräglad flora och goda livsbetingelser råder för i området förekommande kalkgynnade marksvampar.

Skötselåtgärder

- Friställning av särskilt värdefulla gamla tallar genomförs vid behov för att minska konkurrens och förlänga deras livslängd. Vid åtgärder på grövre träd är ringbarkning att föredra framför fällning. Om träd fälls lämnas enstaka kvar på plats medan övriga träd kan plockas ut naturreservatet eller placeras i området utkanter.
- Vid behov genomförs röjning av buskar och yngre träd (framför allt gran) för att bibehålla en luckig karaktär, en trädslagsfördelning som motsvarar barrblandskog samt gynna föryngring av tall. Vid röjning bör alltid en del buskar och träd lämnas för att behålla flerskiktning. Röjningsrester lämnas antingen i högar som lämnas kvar eller, om möjligt, bränns upp.
- Vid riklig tillgång på död ved, efter till exempel stormfällning eller om det påverkar eventuell betesdrift eller kalkgynnade arter negativt, kan döda eller avvercade träd vid behov flyttas till skötselområdets utkanter eller ut ur naturreservatet.
- Vid behov genomförs småskaliga, punktvisa markstörningar på utvalda ytor där vegetationen blivit för tät. Åtgärden genomförs med fördel genom att blotta mineraljorden ytligt på ett antal platser ojämnt och spritt över området, gärna i solbelysta partier.

Skogsbete

- Det är önskvärt med ett extensivt skogsbete i området. Luckiga bestånd som lämnas orörda utan störning kan utveckla täta växttäcken, tilltagande humus- och förnalager, vilket i sin tur missgynnar många marksvampar, därför bör möjligheten att få till stånd ett återkommande extensivt skogsbete övervägas.

Lövrik barrsumpskog, 0,5 ha

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av sluten lövrik tallsumpskog med inslag av glasbjörk, klibbal och gran. Marken varierar mellan blöt och frisk och större delen av de gamla träden står på socklar. Flera av tallarna är gamla och spärrgreniga. En hel del yngre inväxande gran. Markskiktet växlar mellan fuktigare delar med gräs, starr och mossor, samt torrare delar med risvegetation. En del döda träd både stående och liggande. Hydrologin bedöms vara opåverkad.

Figur 5. Lövrik del inom skötselområdet med en hel del inväxande gran.

Bevarandemål

Området utgörs av flerskiktad lövrik barrsumpskog med varierande ålder och naturlig artsammansättning. Det finns ett stort inslag av gamla träd och död ved i olika nedbrytningstadier. Områdets hydrologi är opåverkad. Typiska arter av mossor och kärlväxter förekommer.

Skötselåtgärder

- Friställning av särskilt värdefulla gamla tallar genomförs vid behov för att minska konkurrens och förlänga deras livslängd. Vid åtgärder på grövre träd är ringbarkning att föredra framför fällning. Alla avvercade träd lämnas kvar i området.

- Om det underlättar betesdriften av angränsande skötselområde kan mindre delar av området ingå i ett extensivt skogsbete.
- I övrigt lämnas området för fri utveckling.

Friluftsliv

Bevarandemål

Reservatsområdet är tydligt utmärkt i terrängen. Vid behov informeras besökare om gällande föreskrifter samt om reservatets natur- och kulturmiljövärden.

Skötselåtgärder

- Reservatets gräns markeras i terrängen.
- Vid behov placeras en informationstavla ut på lämplig plats.
- Gränsmarkering samt eventuella anordningar för friluftslivet underhålls vid behov.

Invasiva främmande arter

Arter som är utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft och som hotar att skada ekosystemet ses ofta som invasiva främmande arter. Dylika arter ska bekämpas på lämpligt sätt.

Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare

Om det uppstår granbarkborreangrepp som bedöms kunna hota reservatets kontinuitetsberoende naturvärden, får åtgärder vidtas för att minska granbarkborrepopulationen. Förvaltaren gör bedömningen.

Granbarkborrepopulationens storlek i området, tillgången på lämpliga yngelsubstrat, situationen i det omgivande landskapet etc. är viktiga faktorer att beakta. Åtgärder som kan övervägas är exempelvis barkning eller rotkapning av vindfällda träd, eller fällande av döda eller döende granar som nyttjas som yngelsubstrat av granbarkborre.

För att åtgärder på stående granar ska övervägas, ska minst 10 träd i en enskild trädgrupp konstateras ha angripits i samband med senaste svärmningen. Alternativt måste ett flertal grupper av angripna träd, där vardera gruppen bör innehålla minst 5 träd som angripits i svärmningen, ha identifierats. Fällda träd ska oskadliggöras som yngelplats innan skadegöraren hunnit lämna trädet. Fällda träd lämnas inom naturreservatet.

Hotas områdets prioriterade bevarandevärden av annan allvarlig skadegörare, kan liknande åtgärder som ovan övervägas.

Uppföljning och tillsyn

Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att dokumentera utförda skötselåtgärder, samt att bedöma om dessa leder till att bevarandemålen uppfylls.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs regelbundet. Uppföljning av bevarandemålen ska ske genom standardiserade inventeringar.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för att tillsyn sker inom området.

Kostnader och finansiering

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Enligt ovanstående stycken.

Tabell 2. Intervall för genomförande och prioriteringsgrad för åtgärder.

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prio
Gränsmarkering	Snarast		1
Informationstavla	Vid behov		3
Röjning av buskar och yngre träd	Vid behov	1	2
Friställning av tallar	Vid behov	1, 2	3
Extensivt skogsbete	Om möjligt	1	1
Småskalig markstörning	Vid behov	1	3
Uppföljning av utförda skötselåtgärder	Efter åtgärd	Samtliga	1
Uppföljning av bevarandemål	Minst vart 12:e år	Samtliga	3

Referenser

Högrelius B. 2015. Malmhanteringen i Sala socken under 1800-talet. Rapport.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. Handlingsplan för grön infrastruktur i Västmanlands län. Rapport 2019:10, Dnr: 500-6586-2019. Avdelningen för naturvård.

Länsstyrelsen i Västmanlands län & Skogsstyrelsen 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län. Beslut 2006-04-24, dnr 511-2798-04.

Nitare J. (red.) 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Skogsstyrelsen. 2023. Förteckning över signalarter. Skogsstyrelsens signalarter - en komplett förteckning

SLU Artdatabanken (2026) Röddlistade arter i Sverige 2025.

Övriga källor

Lantmäteriets digitala arkiv. Historiska kartor, [Historiska kartor | Lantmäteriet](#)

Pettersson, T. (2018). Inventeringsrapport med delområdesbeskrivningar. Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Riksantikvarieämbetet. Fornsök, <https://app.raa.se/open/fornsok/>.

SLU Artdatabanken. Artfakta, <https://artfakta.se/artbestamning/>.

SLU Artdatabanken. Artportalen, <https://www.artportalen.se/>.

Sveriges Geologiska Undersökning. Berggrunds- och jordartskartor, <https://www.sgu.se/produkter-och-tjanster/geologiska-data/>

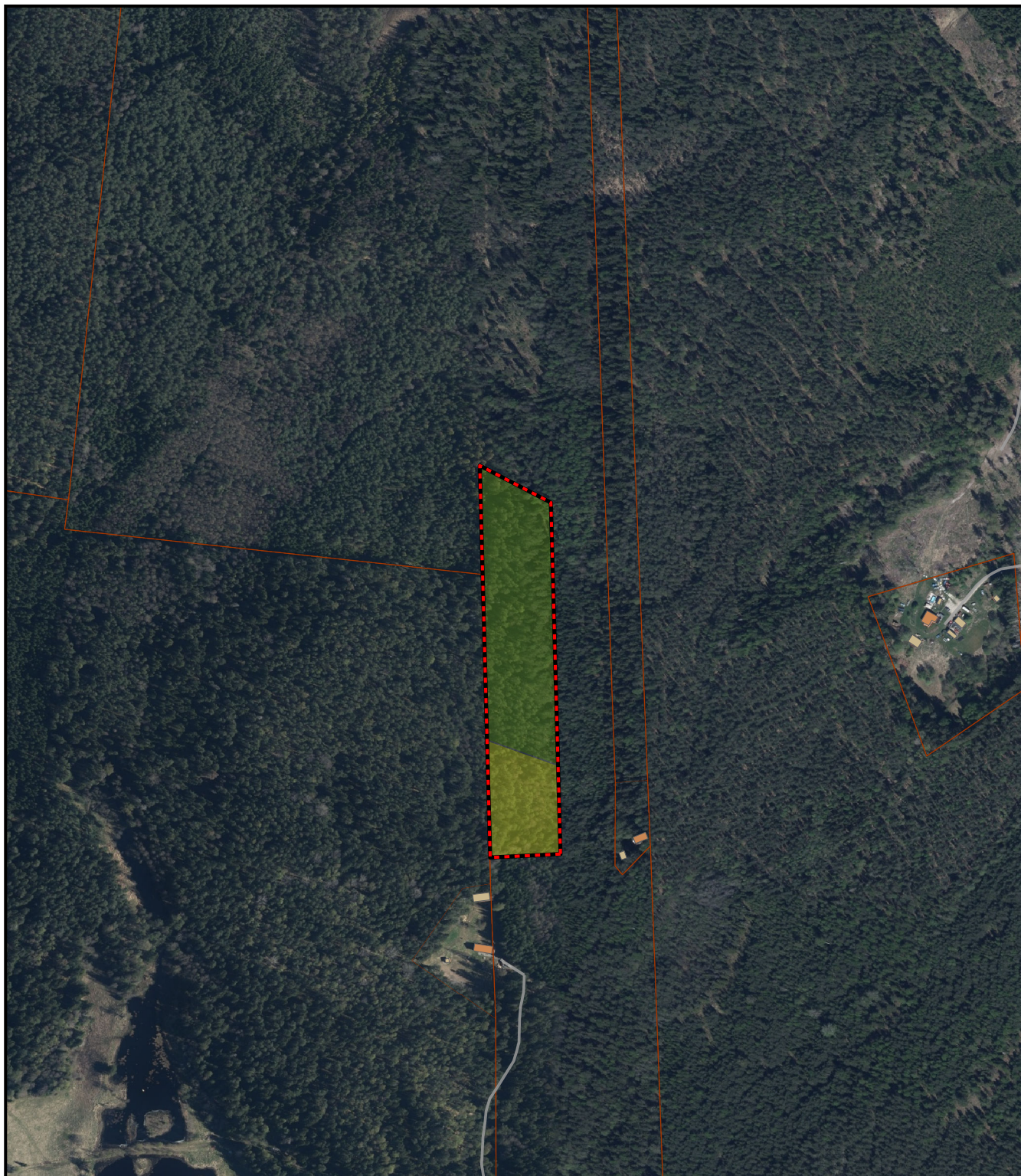
Bilaga

2.1 Skötselplanekarta

Bilaga 2.1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Åbylund
Diarienummer:
2329-2018, 2026-08-17

Teckenförklaring

- Yttergräns för naturreservat
- Skötselområde 1: Kalkrik barrblandskog
- Skötselområde 2: Lövrik barrsumpskog

Skala 1:5 000

0 125 250 Meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västmanlands län antingen via e-post; vastmanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västmanlands län, 721 86 Västerås.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vastmanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 90 00. Ange ärendets diarienummer.